

Шищенко Н.А.

ДЕЯКІ АСПЕКТИ НАВЧАННЯ МАЙБУТНІХ ІНЖЕНЕРІВ-ПЕДАГОГІВ РОБІТНИЧИМ ПРОФЕСІЯМ

У відповідності з існуючою освітньо-кваліфікаційною характеристикою майбутні інженери-педагоги можуть працювати майстрами виробничого навчання у професійно-технічних навчальних закладах. Для цього їм необхідно мати знання і уміння для проведення уроків виробничого навчання, а також володіти робітничою професією на достатньому рівні кваліфікації.

Формування фахових умінь і навичок – основна мета предмету “Виробниче навчання”. При цьому студент у процесі навчання повинен здійснювати самостійне конструювання своєї робочої діяльності у вигляді формування цілей, проекту і плану діяльності, що виникають у його свідомості.

Під час цілестворення відбувається програмування майбутньої діяльності за допомогою відповідей на такі стандартні питання: “Навіщо створюється продукт діяльності? Яке його значення для конкретного виробництва?”

Наступний елемент взаємозалежного ланцюга – це розробка проекту, у якому відбиті стратегічні питання одержання конкретного результату. На цьому етапі відбувається побудова загального задуму діяльності, його програмування у вигляді результату з зазначенням терміну виконання.

Останній елемент цього ланцюга – відпрацювання тактики (плану дій). На цьому рівні обираються засоби діяльності, необхідний інструментарій, послідовність його використання і просторове розміщення всього цього у трудовому процесі.

Автори [1] вважають, що структура діяльності робітника будь-якої професії має горизонтальні і вертикальні зв'язки. Вертикальний зв'язок – це дотримання послідовності “ціль” – “проект” – “план” – “продукт”. Горизонтальний зв'язок – це поступовий перехід від виконання одного виду діяльності до іншого у межах одного і того ж рівня. Наприклад, робоча професія “верстатник широкого профілю” передбачає перенесення надбаних навичок планування робіт з токарного верстату на фрезерний, свердлильний і шліфувальний верстати.

За думкою згаданих вище авторів, оволодіння уміннями і навичками будь-якої робочої професії може мати дві стратегії: “знизу-вгору” або навпаки “згори-униз”. Перша передбачає формування спочатку функції виконання, потім планування і нарешті – проектування. Друга забезпечується виконанням цих же дій, але у зворотній послідовності.

Перша стратегія характерна при одержанні робочої професії учнями професійно-технічних навчальних закладів або безпосередньо на виробництві, тобто передбачає оволодіння уміннями і навичками від часткового до загального. Другу стратегію доцільно використовувати при навчанні студентів вищих навчальних закладів 3-4 рівня акредитації, тому що

вона допомагає розвивати у студентів основи технічного мислення, яке необхідне при подальшому засвоєнні професійно-орієнтованих і фахових дисциплін, може бути основою для формування методичних умінь, що входять до складу професійної підготовки студентів інженерно-педагогічних спеціальностей.

Література:

Мошкова И.Н., Малов С.Л. Психология производственного обучения. – М.: Высшая школа, 1990